

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5168 ส.ร. ๕
รับที่ 16 ก.ค. 2553 (4.15)

ที่ กค 1003/ 13148

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๑ กรกฎาคม 2553

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. และบันทึก
หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
2. เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ด้วยปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ
อันเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติของผู้ติดตามทวงถามหนี้ต่อผู้บริโภคอันเป็นหนี้สินเชื่อด้วยความ
เป็นธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการติดตามทวงถามหนี้และสร้างมาตรฐานในการ
ติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสม

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

1. ความเป็นมา

1.1 โดยที่มีข้อเท็จจริงปรากฏอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้ที่มีการ
กระทำไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้หรือผู้บริโภค รวมถึงการสร้างความเสี่ยงให้แก่บุคคลที่สาม
ที่ไม่ใช่ลูกหนี้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยรวมเป็นจำนวนมาก
และเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม
อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้หรือผู้บริโภคและบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

1.2 ในปี พ.ศ. 2550 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
การติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้ลงมติรับหลักการเมื่อ
วันที่ 7 ธันวาคม 2550 และให้มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวและ
คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้สิ้นสุดสถานะลงตาม

/ รัฐธรรมนูญ ...

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มีผลให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้รับการพิจารณาในวาระที่ 2 และวาระที่ 3

1.3 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2550 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกแนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้กับลูกหนี้แก่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับที่มีใช้สถาบันการเงินทุกแห่ง แต่ยังคงเป็นเพียงแนวปฏิบัติที่มีมิบบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืน และไม่ครอบคลุมถึงการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ หรือการรับจ้าง หรือรับมอบอำนาจจากนิติบุคคลผู้ให้สินเชื่อดังกล่าว

1.4 กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ แก้ไขปัญหาอันเกิดจากการติดตามทวงถามหนี้ และสร้างมาตรฐานในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสม

2. เหตุผลและความจำเป็น

ในปัจจุบันมีการดำเนินการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมในหลายลักษณะ เช่น การติดตามทวงถามหนี้กับผู้บริโภค โดยส่งเอกสารทวงหนี้ไปที่ทำงาน เพื่อให้เกิดความอับอาย มีการข่มขู่ ใช้คำพูดไม่สุภาพหยาบคาย ทำให้ลูกหนี้หวาดกลัวในความปลอดภัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยในสังคมและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยรวมเป็นจำนวนมาก และการกระทำของผู้ติดตามหนี้ดังกล่าวยังไม่มีความหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการติดตามทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ หรือมีหน่วยงานใดกำกับดูแลโดยตรง ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจากการติดตามทวงถามหนี้ของสถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับที่มีใช้สถาบันการเงิน รวมทั้งผู้ประกอบธุรกิจรับจ้างติดตามทวงถามหนี้ด้วย ดังนั้นจึงสมควรที่จะมีกฎหมายเพื่อกำกับดูแลผู้ที่ดำเนินการติดตามทวงถามหนี้ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการติดตามทวงถามหนี้ รวมทั้งมีบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนให้ชัดเจน

3. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ.

3.1 การจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ ซึ่งได้แก่ผู้รับจ้างจากผู้ให้สินเชื่อในการติดตามทวงถามหนี้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมนั้นจะต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ หากเป็นการติดตามหนี้โดยเจ้าหน้าที่ผู้ให้สินเชื่อโดยตรงไม่ต้องจดทะเบียน

3.2 การติดต่อกับบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้บริโภค

กำหนดห้ามมิให้ผู้ติดตามหนี้ติดต่อผู้ใดที่มีใช้ผู้บริโภคเพื่อการติดตามทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลที่ผู้บริโภคได้มอบอำนาจให้ และการติดต่อบุคคลอื่นนั้น ให้ทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อ

สอบถามสถานที่ติดต่อผู้บริโภคนั้น และกำหนดวิธีปฏิบัติในการติดต่อกับบุคคลอื่นไว้ อาทิ จำกัดช่วงเวลาติดต่อไม่ว่าจะติดต่อทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือบุคคลโดยตรงไม่ว่าก่อให้เกิดความรำคาญในการติดต่อนั้น ห้ามทำการใดที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อติดตามทวงถามหนี้ของผู้บริโภค เป็นต้น

3.3 กำหนดวิธีปฏิบัติในการติดต่อกับผู้บริโภค และข้อห้ามในการติดตามทวงถามหนี้ ดังนี้

3.3.1 วิธีปฏิบัติในการติดต่อกับผู้บริโภค อาทิ จำกัดช่วงเวลาติดต่อไม่ว่าจะติดต่อทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือบุคคล โดยให้ติดต่อกับผู้บริโภคได้ตามสถานที่ที่ผู้บริโภคแจ้งไว้ เป็นต้น

3.3.2 ข้อห้ามในการติดตามทวงถามหนี้

- ห้ามมิให้ผู้ติดตามหนี้กระทำการในลักษณะที่เป็นการละเมิด และคุกคามในการติดตามทวงถามหนี้ อาทิ การข่มขู่ ใช้อำนาจรุนแรง การใช้วาจาหรือภาษาดูหมิ่น ถากถาง เสียดสี การเปิดเผยความเป็นหนี้ของผู้บริโภคแก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง การติดตามทวงถามหนี้เกินสมควรแก่เหตุ รวมถึงการติดต่อทางโทรศัพท์วันละหลายครั้ง และก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้บริโภค หรือผู้อื่น เป็นต้น

- ห้ามมิให้ผู้ติดตามหนี้กระทำการในลักษณะที่เป็นเท็จ หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการติดตามทวงถามหนี้ อาทิ ทำให้เข้าใจว่าการกระทำของศาล เจ้าพนักงานบังคับคดี รัฐหน่วยงานของรัฐ ทนายความหรือสำนักงานกฎหมาย ทำให้เชื่อว่าหากไม่ชำระหนี้จะถูกดำเนินคดี ถูกยึด หรืออายัดทรัพย์สินหรือเงินเดือน เว้นแต่เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย ข่มขู่ว่าจะดำเนินการใด ทั้งที่ไม่มีอำนาจจะกระทำได้ตามกฎหมาย เป็นต้น

- ห้ามมิให้ผู้ติดตามหนี้ ติดตามทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม อาทิ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใดๆ เว้นแต่ได้มีการตกลงไว้ล่วงหน้า ติดต่อบริโภคเกี่ยวกับหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึกหรือโทรสาร ใช้ภาษา สัญลักษณ์ ชื่อทางธุรกิจบนซองจดหมายในการติดต่อบริโภคที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการติดตามทวงถามหนี้ เป็นต้น

3.4 การกำกับดูแลผู้ติดตามหนี้

3.4.1 กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการติดตามทวงถามหนี้ โดยมี ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภทนายความและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคนเป็นกรรมการ

3.4.2 กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

3.4.3 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้ของผู้ติดตามหนี้ รวมถึงออกประกาศหรือคำสั่ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติ

ในการติดตามทวงถามหนี้ ส่งให้ผู้ติดตามหนี้ยื่นรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการ รับเรื่องร้องเรียนและวินิจัย แต่งตั้งคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ เป็นต้น

3.4.4 ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ มีอำนาจและหน้าที่ อาทิ รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ กำกับการทำงานของผู้ติดตามหนี้ รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค เป็นต้น

3.5 บทกำหนดโทษ

3.5.1 กำหนดหลักเกณฑ์ให้คณะกรรมการเพิกถอนการจดทะเบียนได้ เมื่อปรากฏว่ามีการประกอบกิจการอันอาจทำให้ประชาชนเสียหาย หรือจงใจละเว้นการดำเนินการหรือฝ่าฝืนกฎหมาย หรือจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกำหนด

3.5.2 กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามลักษณะของการกระทำไว้ 3 ระดับ คือ

- ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3.5.3 ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบแล้วให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

3.6 บทเฉพาะกาล

บุคคลใดประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้หรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นขอจดทะเบียนภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ในระหว่างการยื่นคำขอให้ผู้นั้นประกอบธุรกิจต่อไปได้จนกว่าคณะกรรมการจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

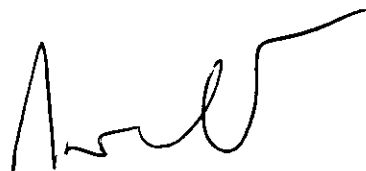
4. ความเห็น

4.1 กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้หรือผู้บริโภคและบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

4.2 อย่างไรก็ดี โครงสร้างของร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการติดตามทวงถามหนี้โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน และให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จึงอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติได้ในเรื่องอัตราค่าจ้างและโครงสร้างองค์กรที่ยังไม่สามารถรองรับอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 23 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ จึงสมควรมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาเกี่ยวกับการเพิ่มอัตราค่าจ้างเพื่อรองรับการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกเพื่อให้การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นไปได้อย่างราบรื่นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้
 อย่างเป็นธรรม พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักกฎหมาย

โทร. 02 273 9020 ต่อ 3262 - 3268

โทรสาร 02 618 3371